

**MESURES PER A UNA
ECONOMIA COOPERATIVA
ELECCIONS AL PARLAMENT
DE CATALUNYA 2021**

MESURES PER A UNA ECONOMIA COOPERATIVA

03 INTRODUCCIÓ

05 PRESENTACIÓ DE COOPCAT

06 DADES SOCIOECONÒMIQUES

MESURES PER ÀMBITS

07 RECONeixEMENT

08 GESTIÓ COOPERATIVA, ADMINISTRACIÓ
I CONCERTACIÓ PÚBLICA RESPONSABLE

10 TRANSFORMACIÓ DIGITAL I NOUS MODELS DE NEGOCI

12 PROMOCIÓ, DINAMITZACIÓ I FOMENT

14 EDUCACIÓ, RECERCA I DESENVOLUPAMENT

15 ECONÒMIC I FINANCER

MESURES PER A UNA ECONOMIA COOPERATIVA

INTRODUCCIÓ

Les conseqüències socioeconòmiques i sanitàries de la COVID-19 mostren la fragilitat d'un model global que prioritza l'acumulació privada de riquesa per sobre de la vida humana i del planeta. Amb l'actual crisi sanitària, social i econòmica i les acumulacions d'emergències dels darrers anys, Catalunya es troba amb un teixit socioeconòmic greument afectat i d'altres amb grans dificultats on les polítiques socioeconòmiques, poc orientades a l'interès general, es fan insostenibles.

L'exceptional situació a què ens ha abocat aquesta crisi sociosanitària ha posat de manifest la importància de la capacitat que tenen les organitzacions de resoldre i cobrir necessitats de forma comunitària i solidària. Per això, volem destacar la resiliència de la societat catalana, l'esforç de les polítiques desenvolupades i la multitud d'iniciatives, públiques i privades, per contribuir a minorar els efectes de la COVID-19.

Tanmateix, pensem que un context com l'actual i en un escenari post-COVID-19, els valors del cooperativisme donen resposta a les necessitats socials i econòmiques de la població en un moment d'incertesa i de desconcert com l'actual. En aquest sentit, és bàsic l'esforç col·lectiu per dirigir-nos cap a una economia plural i transformadora orientada a satisfer equitativament les necessitats econòmiques, socials i culturals del conjunt del país; a proporcionar salut, renda, cures, habitatge, alimentació, educació, seguretat energètica i protecció social de forma universal; i a garantir el conjunt de béns i serveis necessaris per la dignitat de la vida.

INTRODUCCIÓ

Ara, també cal promoure un model productiu basat en la sobirania, la democratització, la relocalització, la mutualització, la redistribució de la riquesa i la transició ecosocial de les activitats econòmiques, així com impulsar un model que fomenti l'activitat agrària sostenible i la transició energètica, els circuits curts de proximitat, la sobirania alimentària o la mobilitat sostenible.

Us desitgem sort i encerts!

Confederació de Cooperatives de Catalunya

Guillem Llorens
President
Copresident Federació
Cooperatives Treball
de Catalunya

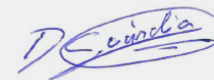
Josep M. López
Vicepresident
President Federació
Cooperatives
d'Ensenyament
de Catalunya

Quim Sicília
Secretari
President Federació
Cooperatives de
Consumidors i Usuaris
de Catalunya

Ramon Sarroca
Vicesecretari
President Federació
Cooperatives Agràries
de Catalunya

David Guàrdia
Representant de la
Federació de Cooperatives
d'Habitatges de Catalunya

MESURES PER A UNA ECONOMIA COOPERATIVA PRESENTACIÓ DE COOPCAT

Fundada el 1984, la Confederació de Cooperatives de Catalunya és una organització sense afany de lucre i l'òrgan màxim de representació de les cooperatives a Catalunya. La Confederació està integrada per les federacions sectorials de cooperatives catalanes i fonamenta el seu projecte en els valors de l'ètica empresarial cooperativa de gestió democràtica, participació activa, cooperació, autonomia, independència i sostenibilitat, per tal de donar cohesió a la diversitat del món cooperatiu, d'acord amb els principis de l'Aliança Cooperativa Internacional.

La Confederació de Cooperatives de Catalunya busca la transformació social promovent el progrés social sobre la base de l'organització del treball, de la propietat col·lectiva, de l'autogestió i la participació, de l'ajuda mútua i la solidaritat. La nostra és una tasca il·lusionant, de present i de futur que té com a objectiu construir un país pròsper, generador d'oportunitats per a tothom i que reparteixi la riquesa de manera més justa i plural.

Formen part de la Confederació de Cooperatives de Catalunya:

- Federació de Cooperatives de Treball Associat de Catalunya
- Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya
- Federació de Cooperatives d'Ensenyament de Catalunya
- Federació de Cooperatives de Consumidors i Usuaris de Catalunya
- Federació de Cooperatives d'Habitatge de Catalunya

MESURES PER A UNA ECONOMIA COOPERATIVA

DADES SOCIOECONÒMIQUES

Dades a 30 de juny de 2020

Davant l'actual emergència sanitària, social i econòmica, Catalunya es troba amb una part important del teixit econòmic greument afectat i amb grans dificultats. Les acumulacions d'emergències dels darrers anys afegides a les que estem patint actualment –sanitària, climàtica, social, econòmica– fan insostenible la continuïtat de les polítiques socioeconòmiques poc orientades a l'interès general.

AQUESTES HAN ESTAT ALGUNES DE LES AFECTACIONS PROVOCADES PER LA COVID-19 EN EL MÓN COOPERATIU

Prop d'un **80%** de les cooperatives està patint algun tipus d'afectació derivada de l'epidèmia de la COVID-19.

Un **46%** de cooperatives han implantat mesures de teletreball i un **15%** ha combinat el teletreball amb l'activitat presencial. La resta d'empreses pateixen aturada total o parcial de l'activitat, depenent del sector d'activitat on operen.

Un **77%** de les cooperatives apunta que està experimentant tensions de tresoreria.

Des del 13 de març fins a juny de 2020, les cooperatives catalanes han deixat de generar un volum d'ingressos d'explotació aproximat a **194** milions d'euros.

Un **13%** de les cooperatives han patit baixes laborals derivades de la crisi sociosanitària.

Un **77%** de cooperatives preveu que hauran d'acollir-se a línies de finançament addicional extraordinàries, així com ajudes i programes de reactivació econòmica en els àmbits estratègics i de reorientació de l'activitat econòmica.

2,3% D'INCREMENT DE L'OCUPACIÓ RESPECTE DEL TRIMESTRE ANTERIOR

1,5% DE SOCIETATS COOPERATIVES MENYS RESPECTE DEL TRIMESTRE ANTERIOR

8% D'OCUPACIÓ JUVENIL (< 25 ANYS)

51% D'OCUPACIÓ FEMENINA

78% CONTRACTACIÓ INDEFINIDA

71% JORNADA COMPLETA

2,5M PERSONES SÒCIES ENTRE CONSUMIDORES, TREBALLADORES I PRODUCTORES

85% DE LES EMPRESES DE L'ECONOMIA SOCIAL DE CATALUNYA

89% DE L'OCUPACIÓ EN L'ECONOMIA SOCIAL DE CATALUNYA

MESURES PER ÀMBITS RECONeixEMENT

Per a les administracions, el cooperativisme és un agent imprescindible de democratització econòmica i desenvolupament transformador que ha de consolidar la presència en els espais de decisió on s'impulsen polítiques de formació, ocupació, desenvolupament social i local i promoció econòmica en general. Així mateix, les administracions han de desplaçar la tasca reguladora de l'economia vers institucions socials amb més capacitat de servir el bé comú i arrelades al territori.

- 01 Considerar, de manera transversal, el cooperativisme com a agent de promoció i transformació social i econòmica; incorporar-lo en els espais de política social, econòmica i les normatives que es despleguin on s'estableixi interlocució amb l'administració.
- 02 Concertació amb el cooperativisme de les polítiques a impulsar sobre cooperativisme; en especial, les integrables en l'àmbit de la recuperació econòmica i protecció social.
- 03 Assegurar que almenys el 10% dels diversos fons que integren el Next Generation UE i que seran administrats, directa o indirectament, per part del Govern de la Generalitat es destinin a polítiques de promoció i creixement empresarial pel cooperativisme, en particular, i de l'economia social i solidària, en general.
- 04 Impulsar el projecte de Llei d'acció concertada per a la prestació de serveis de caràcter social que assegurin la qualitat i excel·lència en l'atenció a les persones, la no mercantilització dels serveis públics i la consideració del sense afany de lucre com a condició prioritària.
- 05 Impulsar l'elaboració del Projecte de Llei de l'Economia Social i Solidària de Catalunya prenent en consideració les Bases de Llei de l'ESS presentades al Parlament de Catalunya el dia 11 de desembre de 2020.
- 06 Afavorir, normativament i també a través de línies d'ajut específiques, la creació i consolidació de cooperatives l'objecte social de les quals se centri en la producció de béns, serveis i subministraments bàsics, entre aquests els serveis funeraris.

MESURES PER ÀMBITS RECONeixEMENT

07

Regular les cooperatives de foment empresarial previstes a la Llei catalana de cooperatives, concebudes com una forma legal de donar suport a l'emprenedoria i alhora resposta a les necessitats dels treballadors autònoms que puguin iniciar una activitat o bé la duen a terme de manera esporàdica o intermitent.

08

Instar a incrementar la dotació econòmica dels Fons de Polítiques Actives d'Ocupació adreçats a les cooperatives i l'economia social per desenvolupar les estratègies de recuperació econòmica i manteniment de l'ocupació.

09

Instar a una revisió urgent de la llei fiscal aplicable a les cooperatives (Llei 20/1990), la qual ha esdevingut obsoleta per manca d'adequació a la normativa cooperativa generant inseguretat jurídica greu. L'obsolescència de la norma fiscal impedeix el desenvolupament efectiu de noves formes cooperatives, aprovades per les lleis autonòmiques, com la catalana, per donar resposta a les necessitats del mercat.

10

Reactivar el Consell Superior de la Cooperació i reforçar els mecanismes de coordinació de polítiques públiques entre els diferents departaments del govern per assegurar la transversalitat del cooperativisme i l'economia social en les polítiques governamentals.

11

Incrementar els recursos destinats a la promoció i desenvolupament del cooperativisme.

MESURES PER ÀMBITS

GESTIÓ COOPERATIVA, ADMINISTRACIÓ I CONCERTACIÓ PÚBLICA RESPONSABLE

La cogestió dels recursos públics és una manera transparent de coresponsabilitzar la ciutadania i també és una mesura sostenible per optimitzar l'ús del patrimoni públic, així com les instal·lacions ocioses. Les empreses cooperatives són un soci de confiança per a l'Administració, ja que la seva acció va orientada a satisfer equitativament les necessitats econòmiques, socials i culturals de les persones implicades, podent arribar d'aquesta manera a més teixit social i al conjunt del país. La col·laboració pública-privada en la gestió de serveis públics adquireix una dimensió eficient amb les empreses cooperatives perquè aquestes distribueixen millor els recursos públics entre les usuàries i les treballadores. Qualsevol inversió de l'administració en el foment de les cooperatives és una decisió sostenible, els avantatges que es generen es multipliquen, tant en els contribuents com en els ciutadans.

12

Cooperativitzar, a través de la col·laboració públic-cooperativa i de polítiques concretes, els serveis essencials adreçats a les persones: salut, cures, educació, serveis funeraris, proveïments bàsics, habitatge i alimentació.

13

Afavorir el dret de superfície sobre el sòl qualificat com a Habitatges amb Protecció Oficial (HPO) amb formes complementàries al lloguer social com les cooperatives d'habitatges, considerant especialment les de cessió d'ús i que se'n reconegui la funció social d'aquestes.

15

Integrar tots els tràmits als quals es troben subjectes les cooperatives, tant els vinculats a taxes com els que no, al portal de dades obertes, a la seu electrònica i a la finestra única empresarial; garantint la digitalització del Registre de cooperatives.

14

Assegurar la incorporació de la *better and smart regulation* en totes les normatives i processos que es despleguin, per tal d'alleujar les càrregues reguladores imposades a les empreses i agilitzar la simplificació administrativa.

16

Incorporar, de manera específica, les dades relatives al cooperativisme a l'IDESCAT.

MESURES PER ÀMBITS TRANSFORMACIÓ DIGITAL I NOUS MODELS DE NEGOCI

El tàndem cooperativa i territori es presenta com una aliança capaç de generar i retenir ocupació, fixar la població a la zona i aprofitar els recursos endògens. En aquest sentit, promoure la intercooperació d'autònoms i pimes en formes cooperatives, promoure el cooperativisme de plataforma i articular eines que permetin la continuïtat de l'activitat econòmica i el manteniment de l'ocupació enforteix els territoris i apodera la població. Així mateix, és important afavorir la creació d'eines i recursos que facilitin el naixement de projectes de desenvolupament transformador.

Ahora, la transformació digital de les cooperatives és un repte i una oportunitat per permetre que aquestes millorin, siguin més sostenibles i més emprenedores. Ara més que mai, es fa evident que, la digitalització és l'eina més important que tenim per sortir de la crisi i reactivar l'activitat econòmica de les cooperatives i l'economia catalana. Pel cooperativisme, la digitalització és una oportunitat, doncs les tecnologies de digitalització transformaran, no només la nostra economia i el nostre país, sinó també la mentalitat de la nostra societat: aleshores, podrem ser més socials, si som més digitals

17

Desenvolupar el Pla de digitalització transversal de país per implantar la banda ampla a tot el territori i facilitar l'accés a eines digitals per adaptar-se a la nova realitat a fi de garantir l'accés universal a les eines de comunicació, governança, participació i teletreball.

18

Promoure l'economia col·laborativa a través de cooperatives, cooperativisme de plataforma, com a reforç de l'accés a mesures de protecció social i salvaguarda dels drets i obligacions laborals.

19

Implantar mesures d'impuls a la digitalització de les cooperatives, tant en la vessant econòmica i de l'activitat cooperativitzada com de la governança cooperativa.

MESURES PER ÀMBITS TRANSFORMACIÓ DIGITAL I NOUS MODELS DE NEGOCI

20

Implantar mesures orientades a facilitar la reconversió productiva de les cooperatives en el context de disrupció total de mercat, amb l'objectiu de mantenir l'activitat i l'ocupació.

21

Establir formes de col·laboració i cooperació entre les petites empreses de capital i autònoms a través de la integració cooperativa, per tal de guanyar resiliència, escala i impacte.

22

Accelerar la incorporació i implantació de les tecnologies prospectives (la intel·ligència artificial, xarxes 5G i el bigdata, l'internet de les coses, la fotònica, les Tecnologies de Registre Distribuït com el *blockchain* i els drons) especialment en les cooperatives, a través del desenvolupament d'eines per a la seva digitalització, de l'impuls de la renovació tecnològica, d'incentius fiscals per a l'adopció de solucions digitals que facilitin l'activitat, la traçabilitat dels productes i de foment de la cooperació empresarial per l'intercanvi d'informació.

23

Facilitar l'accés del cooperativisme d'ensenyament i al d'atenció a les persones amb dificultats cognitives i de desenvolupament a les tecnologies prospectives orientades a la digitalització de l'aprenentatge, a la incorporació de la intel·ligència artificial en els processos cognitius, entre d'altres.

MESURES PER ÀMBITS PROMOCIÓ, DINAMITZACIÓ I FOMENT

Les cooperatives són un model heterogeni de fer empresa, on conviuen cooperatives d'àmbit més rural i cooperatives de gran dimensió i projecció exterior. Aquesta diversitat esdevé una riquesa pel municipi, doncs les cooperatives s'adapten a les necessitats socioeconòmiques d'aquest i permeten la seva millora.

Les cooperatives estan presents en el 62% dels municipis del nostre país, creen i mantenen llocs de treball assumint els riscos inherents a qualsevol negoci i són empreses amb una vessant reactiva, que opera com a resposta eficaç a les necessitats d'ocupació, de producció o de consum, i una vessant proactiva, on fan emergir propostes empresarials en sectors nous d'activitat, amb l'objectiu de resoldre col·lectivament necessitats individuals.

24

Establir, juntament amb el cooperativisme, un pla estratègic de promoció i foment del cooperativisme per afavorir l'autoocupació en forma cooperativa i la creació de societats cooperatives, principalment en sectors d'activitat estratègics.

25

Ampliar els recursos adreçats a la incorporació de persones sòcies a cooperatives, existents o de nova creació, especialment a persones migrades, joves menors de 25 anys, dones i majors de 45 anys.

26

Promocionar els productes i serveis de les cooperatives, en tots els sectors on operen, com a forma de consum responsable, de proximitat local i de creació i manteniment d'ocupació, així com de contribució a la transició ecològica: cures, producte agrari sostenible, habitatge, turisme i oci, cultura, lleure, restauració...

MESURES PER ÀMBITS PROMOCIÓ, DINAMITZACIÓ I FOMENT

27

Ampliar la tasca de difusió del cooperativisme a la societat en general i, en particular, als espais propis del Govern d'assessorament i empenedoria empresarial, promovent el treball col·lectiu, la societat organitzada col·lectivament i les cooperatives com a generadors d'activitat econòmica responsable i arrelada.

28

Reforçar les línies de promoció i suport de Projectes Singulares per a cooperatives i entitats representatives i vetllar per la seva implantació arreu del territori, a través dels mecanismes públics establerts o altres d'anàlegs, optimitzant el seu funcionament i coordinació.

29

Fomentar la comercialització dels productes cooperatius al gran públic facilitant la subscripció d'acords generals amb la gran distribució.

30

Elaborar un pla de contingència, amb dotació pressupostària i juntament amb els agents representatius del cooperativisme, davant nous escenaris derivats de la pandèmia de la COVID-19, que impliquin aturada total o parcial de sectors d'activitat o bé una disminució important del volum de vendes.

31

Facilitar suport tècnic i econòmic a projectes que cerquin l'articulació i la intercooperació tant en l'àmbit territorial (ecosistemes cooperatius locals, pols cooperatius) com sectorial, amb l'articulació de cadenes productives en sectors com l'alimentació, la cultura, el turisme, les energies renovables, l'economia circular o la mobilitat i logística sostenible, entre d'altres.

32

Impulsar la creació de cooperatives integrals de treballadores proveïdores (dones i homes) i persones usuàries o consumidoras.

33

Impulsar l'ús del domini .coop a través de suport econòmic per a la seva adquisició i fomentant una campanya comunicativa en favor de la seva utilització com a marca.

MESURES PER ÀMBITS EDUCACIÓ, RECERCA I DESENVOLUPAMENT

Les cooperatives, més enllà de la seva funció econòmica, tenen una funció social que afavoreix la qualitat de vida de les persones que en formen part i de les que s'hi relacionen. Per aquests motius, el cooperativisme incideix en tots els estadis de les persones: des de la infantesa a la vellesa, passant per la joventut i l'adulthood. I entenem, que la incidència econòmica i social de les cooperatives afavoreix l'estructuració socioeconòmica del país, sobretot en les etapes i fases educatives.

Altrament, la potencialitat de l'educació i la inversió municipal vers la ciutadania s'incrementa exponencialment quan apliquem criteris de producció i sostenibilitat a llarg termini i, en aquest sentit, la recerca permet establir bases sòlides de futur que permetin, doncs, garantir el benestar de la ciutadania, la cohesió social i la sostenibilitat mediambiental a través de la generació de nous coneixements, nous materials, productes o serveis, nous processos de treball i organització, entre d'altres.

34

Elaborar el Pla de Foment de la matèria i la pràctica del cooperativisme en els plans d'ensenyament públic.

35

Incorporar l'aprenentatge del cooperativisme a l'educació primària i secundària, mitjançant nous programes educatius adreçats a la infància i al manteniment dels programes adreçats a secundària.

36

Consolidar i ampliar els postgraus i programes universitaris d'especialització cooperativa (fiscalitat, direcció i gestió...) i establir aliances amb agents territorials amb l'objectiu de fomentar-ne la participació.

37

Afavorir la relació de l'ensenyament superior amb les empreses cooperatives per transferir coneixements als agents relacionats amb aquests dos àmbits a partir de programes de pràctiques i borsa de treball, entre d'altres.

38

Impulsar l'R+DCoop territorialment, per promoure coneixement compartit i intercanvis entre iniciatives cooperatives, tant d'àmbit nacional com internacional i que compti amb la participació de les empreses cooperatives dels territoris del país, entitats representatives o de foment del cooperativisme i centres de recerca socials i universitaris.

39

Facilitar la participació del cooperativisme en clústers o hubs que permetin desenvolupar projectes d'R+D+I, d'innovació social i tecnològica amb altres actors (àmbit universitari, centre de recerca...).

40

Dotar de recursos econòmics públics a les cooperatives i les seves entitats representatives per fomentar la formació i professionalització dels seus consells rectors, socis i treballadors

MESURES PER ÀMBITS ECONÒMIC I FINANCER

El cooperativisme ha de ser un actor clau del nou model econòmic post-COVID-19. Per això, cal que des del sector públic s'estableixin estructures descentralitzades i recolzades en el cooperativisme i l'economia social per a la planificació econòmica. La crisi de la COVID-19 obliga a repensar el capitalisme en favor de la democràcia econòmica, la propietat col·lectiva dels mitjans de producció, consum i estalvi, la limitació de l'especulació, el servei a la comunitat o la localització econòmica. A Catalunya, calen mesures en aquest sentit: polítiques financeres pensades en clau cooperativa i col·lectiva, la concertació públic-cooperativa i les finances ètiques i solidàries han de contribuir, amb la banca pública catalana, a un nou sistema financer orientat a les persones i al teixit productiu.

41

Instar a l'administració europea a permetre la creació de línies d'aval que no computin com a ajudes de minimis i siguin combinables amb instruments financers i amb línies de subvenció per a interessos promogudes pels territoris dels estats membres.

42

Crear una línia de subvenció per a interessos perquè les cooperatives puguin convertir les seves pòlisses i crèdits en préstecs sense haver d'assumir aquests interessos.

43

Igualar les condicions pel que fa a tipus aplicables i de les condicions d'aval públics en les línies de finançament gestionades per l'institut Català de Finances i AVALIS.

44

Incentivar les inversions en immobilitzat material o immaterial que contribueixin a la consolidació o millora de la competitivitat de les empreses cooperatives, en especial a les inversions relatives a la transformació digital i a l'ús del software lliure i els comuns digitals.

45

Obrir l'accés al Fons d'aval de la Direcció General d'Economia Social, el Tercer Sector i les Cooperatives a les organitzacions cooperatives de finances ètiques.

46

Habilitar línies de subvencions específiques per a capitalitzar les cooperatives i incrementar els seus fons propis.

MESURES PER ÀMBITS ECONÒMIC I FINANCER

47

Promoure la complicitat de les finances cooperatives i ètiques, mitjançant fons nacionals i instruments que millorin l'accés al finançament i a la capitalització de les cooperatives que desenvolupin projectes d'impacte i transformació social.

48

Crear un fons de garantia, com també recursos formatius i d'acompanyament, que recolzin les empreses, bé en concurs de creditors bé amb manca de relleu generacional, i altres formes jurídiques amb voluntat de continuïtat sota el model cooperatiu.

49

Habilitar línies específiques pel creixement de les cooperatives, especialment en sectors estratègics, com la logística, la innovació, l'alimentació, el coneixement i l'habitatge.

50

Obrir deduccions fiscals per inversió en capital social amb la finalitat de mantenir l'ocupació i promoure la reactivació econòmica.

51

Instar l'obertura de línies de garanties públiques a tot el ventall de finances ètiques i cooperatives.

52

Impulsar un sistema financer orientat a les persones i al teixit productiu. Banca pública catalana i concertació públic-cooperativa amb les finances ètiques i solidàries.

53

Desenvolupar estratègies que promoguin l'emprenedoria col·lectiva i fomentar els instruments específics de suport públic per a la internacionalització de l'empresa cooperativa, com a resposta a la crisi social conseqüència de la COVID-19.

54

Garantir la continuïtat de les cooperatives agràries amb secció de crèdit.

C. Premià, 15, 2a planta
08014 Barcelona

T. 93 332 36 82
ccc@cooperativescatalunya.coop
www.cooperativescatalunya.coop